

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „INVESTICIJOS Į MATERIALŲJŲ TURTĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO VALDAS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2021 METŲ, PATVIRTINIMO

2021 m. vasario 4 d. Nr. 3D-83
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su visais pakeitimais, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su visais pakeitimais, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su visais pakeitimais, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios

nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su visais pakeitimais, 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, nuostatas ir siekdamas, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklės, taikomas nuo 2021 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2021 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 3D-83

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MATERIALŲJŲ TURTĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO VALDAS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS
NUO 2021 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2021 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su visais pakeitimais, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su visais pakeitimais, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su visais pakeitimais, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su visais pakeitimais, 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą,

paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C-(2015)-842 (toliau – Programa), ir atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės), Finansinių priemonių, įgyvendinamų Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšomis, administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 3D-816 „Dėl Finansinių priemonių, įgyvendinamų Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšomis, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Finansinių priemonių taisyklės), ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3D-821 „Dėl fondų fondo „KPP finansinių priemonių fondas“, skirto Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšomis įgyvendinamoms finansinėms priemonėms administruoti, valdytojo skyrimo ir finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Finansavimo sąlygų aprašas).

2. Taisyklės nustato paramos pagal priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (toliau – priemonės veiklos sritis) teikimo ir administravimo tvarką. Taisyklėmis turi vadovautis pareiškėjai, nuo 2021 metų rengdami ir teikdami paramos paraiškas, ir paramos gavėjai, įgyvendindami projektus, taip pat institucijos, atliekančios paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą pagal priemonės veiklos sritį. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse, Finansinių priemonių taisyklėse ir Finansavimo sąlygų apraše.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.2. **ES** – Europos Sąjunga.

3.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

3.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.5. **ŽŪPGF** – UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Fiksuotasis projekto išlaidų vieneto įkainis** (toliau – fiksuotasis įkainis) – iš anksto nustatytas vienodas projekto išlaidų vieneto įkainis, taikomas projekto tinkamoms finansuoti išlaidoms apskaičiuoti ir apmokėti remiantis pateiktais dokumentais, kuriais įrodomas projekto

kiekybinio rezultato pasiekimas, kai paramos gavėjas neteikia išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų. Fiksuotąjį įkainį nustato ir teisės aktu patvirtina Ministerija.

4.2. Finansų tarpininkas – juridinis asmuo, ES ir nacionalinių teisės aktų nustatyta tvarka atrinktas tarpininkauti teikiant paramą pagal tam tikrą finansinę priemonę. Finansų tarpininkas laikomas finansinės priemonės, kurią jis įgyvendina, valdytoju.

4.3. Fondų fondas – fondas, skirtas finansinėms priemonėms įgyvendinti. Ši sąvoka atitinka Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 2 straipsnio 27 punkte pateiktą sąvoką „fondų fondas“. Fondų fondo valdytojas laikomas vieninteliu paramos gavėju, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 2 straipsnio 10 punkte.

4.4. Inovacija – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

4.5. Lengvatinė paskola (toliau – paskola) – paskola, skiriama pagal ŽŪPGF valdomą finansinę priemonę.

4.6. Projekto bendrosios išlaidos (toliau – bendrosios išlaidos) – rengiant ir įgyvendinant projektą patiriamos išlaidos: atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos skiriamos nekilnojamajam turtui statyti ir (arba) įsigyti, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti ir (arba) išperkamajai nuomai, taip pat šio projekto viešinimo išlaidos.

4.7. Pripažinta žemės ūkio kooperatinė bendrovė (kooperatyvas) (toliau – pripažintas žemės ūkio kooperatyvas) – sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 3¹ straipsnyje.

4.8. Žemės ūkio naudmenos (toliau – ŽŪN) – dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamos arba tinkamos naudoti žemės ūkio augalams auginti.

4.9. Žemės ūkio valda (toliau – valda) – žemės ūkio veiklos ar alternatyviosios veiklos subjekto plėtojamos žemės ūkio veiklos ir (arba) alternatyviosios veiklos gamybos vienetų visuma, susijusi bendrais teisiniais, techniniais ir ekonominiais santykiais.

4.10. Žemės ūkio veikla – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, pripažinto žemės ūkio kooperatyvo iš savo narių jų ūkiuose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimą ir realizavimą, iš savo narių supirktų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą ir (arba) geros agrarinės ir aplinkosauginės žemės būklės palaikymą.

4.11. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Administravimo taisyklėse, Finansinių priemonių taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

6. Priemonės veiklos srities prioritetai:

6.1. visuose regionuose didinti ūkių gyvybingumą ir visų tipų žemės ūkio veiklos konkurencingumą, gerinant ekonominės veiklos efektyvumą ir rezultatus, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas;

6.2. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir tiekimą rinkai.

7. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

7.1. modernizuoti ir restruktūrizuoti ūkio materialinės-techninės bazės potencialą;

7.2. didinti ūkininkų pajamas iš žemės ūkio ir su juo susijusios veiklos;

7.3. skatinti didesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų gamybą.

8. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

8.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

8.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

8.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS PARAMOS FORMOS IR REMIAMA VEIKLA

9. Pagal priemonės veiklos sritį parama teikiama negrąžintinos subsidijos ir (arba) lengvatinės paskolos formomis. Pareiškėjas gali teikti paramos paraišką:

9.1. gauti tik investicinę paramą (negrąžintiną subsidiją);

9.2. gauti investicinę paramą (negrąžintiną subsidiją) ir lengvatinę paskolą investicijoms ir apyvartiniam kapitalui, laikantis Reglamento (ES) 1305/2013 45 straipsnio ir šių Taisyklių 38.4 papunkčio nuostatų;

9.3. gauti tik lengvatinę paskolą investicijoms ir apyvartiniam kapitalui, laikantis Reglamento (ES) 1305/2013 45 straipsnio nuostatų ir šių Taisyklių 38.4 papunkčio nuostatų;

9.4. gauti lengvatinę paskolą tik apyvartiniam kapitalui, laikantis Reglamento (ES) 1303/2013 25(a) straipsnio 11 punkto nuostatų;

9.5. pagal šias Taisykles pareiškėjas gali gauti tik vieną šių Taisyklių 9.2–9.4 papunkčiuose nurodytą lengvatinę paskolą. Paskolų teikimo pagal Taisyklių 9.3–9.4 papunkčius, įgyvendinimo, priežiūros ir tikrinimo sąlygos nustatomos ŽŪPGF ir finansų tarpininko sudarytoje sutartyje ir (arba) trišalėje finansavimo sutartyje, sudarytoje tarp Ministerijos, Agentūros ir ŽŪPGF, ir skelbiamos ŽŪPGF interneto svetainėje www.garfondas.lt.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

10. Pagal priemonės veiklos sritį remiama ši veikla:

10.1. žemės ūkio produktų gamyba;

10.2. prekinių žemės ūkio produktų, pagamintų ar išaugintų valdoje, apdorojimas (rūšiavimas, pakavimas, surinkimas ir t. t.), perdirbimas ir tiekimas rinkai arba pripažinto žemės ūkio kooperatyvo tik iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimas ir realizavimas, supirktų iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimas ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimas.

11. Pareiškėjui, kuris pateiktame projekte nenumato keisti valdos specializacijos, suteikiamos paramos dydis apskaičiuojamas pagal Taisyklių 24 punkte nustatytą paramos intensyvumą tam konkrečiam specializuotam žemės ūkio sektoriui (gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės, uogininkystės ar augalininkystės), iš kurio pareiškėjo praėjusiais ataskaitiniais arba ataskaitiniais metais gautos pajamos sudaro ne mažiau kaip 45 proc. pareiškėjo žemės ūkio veiklos pajamų (augalų priskyrimas specializuotam sodininkystės, daržininkystės, uogininkystės ar augalininkystės sektoriui atliekamas pagal 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedą).

12. Pareiškėjui, kuris pateiktame projekte numato keisti valdos specializaciją, suteikiamos paramos dydis apskaičiuojamas pagal Taisyklių 24 punkte nustatytą paramos intensyvumą tam žemės ūkio sektoriui, į kurį pareiškėjas numato investuoti ir visos projekte numatytos investicijos yra susijusios su to konkretaus specializuoto žemės ūkio sektoriaus veiklos vykdymu (specializuotam daržininkystės sektoriui priskiriamos investicijos, susijusios tik su šviežių daržovių (t. y. nedžiovintų) gamyba arba perdirbimu (vakuumavimu, konservavimu, atšaldymu, užšaldymu). Ši nuostata taikoma investicinės paramos paraiškoms nustatant paramos intensyvumą ir atitiktį Taisyklių 47.2 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, kai keičiama valdos specializacija). Tuo atveju, kai projekto investicijos yra susijusios ne tik su to konkretaus specializuoto žemės ūkio sektoriaus veiklos vykdymu, paramos intensyvumas nustatomas pagal Taisyklių 11 punkte nurodytą tvarką. Valdos specializacija 2014–2020 metų Programos laikotarpiu pagal veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ gali būti keičiama tik vieną kartą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

13. Pareiškėjai gali būti:

13.1. fiziniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir savo vardu įregistravę ūkininko ūkį ir valdą;

13.2. juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir savo vardu įregistravę valdą (reikalavimas turėti savo vardu įregistruotą valdą netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus).

14. Paramos paraiškos, pateiktos fizinio ar juridinio asmens kartu su projekto partneriu (-ais), nepriimamos.

15. Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

16. Jei pareiškėjas mirė po paramos paraiškos pateikimo, paramos paraiška išregistruojama. Tuo atveju, jei paramos gavėjas mirė po sprendimo skirti paramą priėmimo ir nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, paramos paraiška gali būti išregistruojama tik gavus sutuoktinio sutikimą. Jei sutuoktinis nesutinka su paramos paraiškos išregistravimu, jis paramos gavėjo įsipareigojimus galėtų perimti ir tęsti veiklą tik su sąlyga, jei atitiks Administravimo taisyklėse nustatytas sąlygas ir reikalavimus dėl įsipareigojimų ir teisių perėmimo.

17. Paramos gavėjo įsipareigojimų arba teisių, susijusių su parama, perleidimas ar perėmimas atliekamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

18. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi nuo viešuosiuose registruose esančių duomenų, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

19. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti investicinę paramą pagal šių Taisyklių 9.1–9.2 papunkčius ir lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius, jei atitinka šias tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus:

19.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių V skyriuje;

19.2. projektas atitinka šių Taisyklių III skyriuje nurodytą bent vieną prioritetą, tikslinę sritį ir prisideda prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo;

19.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

19.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos pagal I Bendrosios žemės ūkio politikos ramsčio priemones, iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

19.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas (įgyvendinamo projekto ankstesnių etapų paramos lėšos, kai projektas įgyvendinamas daugiau nei vienu etapu), nuosavas lėšas ir iš veiklos gautinas lėšas, kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos arba per sutelktinio finansavimo platformos operatorių suteikiamos paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus (sutelktinio finansavimo platformos operatorių sąrašas skelbiamas Lietuvos banko interneto svetainėje adresu www.lb.lt). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu. Su mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba per sutelktinio finansavimo platformos operatorių su projekto finansuotoju pasirašytą paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Projekto finansavimą skolintomis lėšomis nereikalaujama pagrįsti tuo atveju, kai projektą numatoma finansuoti tik pagal šių Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius suteikiama lengvatine paskola;

19.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

19.7. pareiškėjas savo vardu, kaip valdos valdytojas, yra įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimo Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka (reikalavimas turėti savo vardu įregistruotą valdą netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus

ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

19.8. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos). Norintys gauti paramą, ūkininkai privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą, vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-491 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“. Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už ataskaitinius metus;

19.9. projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“, Žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. 3D-770 „Dėl Žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo ir rinkos priežiūros“ (kai taikoma);

19.10. pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo turi nepertraukiamai veikti (vykdoma žemės ūkio veikla ir gaunamos iš šios veiklos pajamos) ne trumpiau kaip 12 mėnesių (atitiktis patikrinama pagal ūkininko ūkio įregistravimo arba juridinio asmens registravimo datą ir pagal pareiškėjo kartu su paramos paraiška pateiktų ataskaitinių metų finansinių ataskaitų dokumentus);

19.11. projekto investicijos pagerina bendrus valdos veiklos rezultatus (pvz., įdiegiamos naujos gamybos technologijos, kurios mažina gamybos savikainą, didinamas žemės ūkio augalų derlingumas, gerinamas gyvūnų produktyvumas ir sveikatingumas, kuriami geresnės kokybės maisto produktai ir plečiamos pardavimo rinkos, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai) ir padeda didinti valdos konkurencingumą;

19.12. parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktų (išskyrus žvejybos ir akvakultūros produktus) gamybai ir valdoje pagamintiems produktams apdoroti ir (arba) perdirbti. Apdorojimo ir perdirbimo proceso metu gautas galutinis produktas turi būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas. Detalusis produktų sąrašas pateikiamas 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priede;

19.13. parama pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams teikiama, jei jų superkami ir realizuojami iš savo narių jų valdose pagaminti ar išauginti žemės ūkio produktai arba perdirbus iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus realizuojami iš jų pagaminti maisto ir ne maisto produktai yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktai (išskyrus žvejybos ir akvakultūros produktus);

19.14. parama teikiama pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie užsiima iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimu ir jų realizavimu arba supirktų iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimu ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimu, jei investicijos įgyvendinamos vieno iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių valdoje ir jų rezultatais bendrai naudojasi pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nariai;

19.15. parama teikiama, jei pareiškėjo valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, yra didesnis kaip 8 000 Eur (šis reikalavimas netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus). Valdos ekonominis dydis skaičiuojamas pagal Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-382 „Dėl Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, paramos paraiškos pateikimo dienos duomenimis nustatomas:

19.15.1. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų pirmąjį pusmetį, t. y. nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki einamųjų metų birželio 30 d., pagal VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centą (toliau – ŽŪIKVC) už praėjusių metų laikotarpį, prasidedantį sausio 1 d. ir pasibaigiantį gruodžio 31 d., apskaičiuotą valdos ekonominį dydį einamųjų metų sausio 1 d., kuris ŽŪIKVC duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų sausio 30 d.;

19.15.2. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų antrąjį pusmetį, t. y. laikotarpiu nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pagal ŽŪIKVC už laikotarpį, prasidedantį praėjusių metų liepos 1 d. ir pasibaigiantį einamųjų metų birželio 30 d., apskaičiuotą valdos ekonominį dydį einamųjų metų liepos 1 d., kuris ŽŪIKVC duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų rugpjūčio 31 d.;

19.16. pareiškėjo pajamos iš žemės ūkio veiklos per ataskaitinius metus iki paramos paraiškos pateikimo sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų (atitiktis patikrinama pagal pareiškėjo parengtą Pažymą apie žemės ūkio veiklos subjekto pajamas per praėjusius kalendorinius metus (Žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės

ūkio veiklos, įvertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 3D-66 „Dėl Žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodikos patvirtinimo“, 2 priedas). Nustatant pajamų iš žemės ūkio veiklos dalį, į pareiškėjo žemės ūkio veiklos pajamas neįskaičiuojamos pajamos, gautos iš paslaugų žemės ūkiui);

19.17. parama neteikiama pareiškėjams, kurie vykdo projektą (įgyvendina verslo planą), finansuojamą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama smulkiesiems ūkiams“;

19.18. parama neteikiama, jei remiantis Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“, nustatoma, kad pareiškėjas arba paramos gavėjas galimai neteisėtai sukūrė paramai gauti reikalingas sąlygas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-183](#), 2023-03-27, paskelbta TAR 2023-03-27, i. k. 2023-05353

19.19. parama neteikiama, jei pareiškėjas turi finansinių sunkumų (pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas);

19.20. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

19.21. nekilnojamasis turtas ar jo dalis (statinys, žemė, įskaitant žemę po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais), į kurį investuojama, priklauso pareiškėjui, pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui asmeninės, bendrosios jungtinės nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise ir VĮ Registrų centre įregistruota naudojimosi nekilnojamoju turtu tvarka bei pareiškėjas investuoja į savo dalį. Tokiu atveju, kai nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą (statinį) ir vykdyti verslo plane numatytą veiklą ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Statiniai ir žemė, įskaitant žemę po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais, pareiškėjo taip pat gali būti nuomojami arba kitaip užtikrintas teisėtas naudojimas jais ne trumpesniam terminui kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamoju turtu sutartis VĮ Registrų centre turi būti įregistruota iki paramos sutarties pasirašymo dienos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų ir (arba) naujo sodo įveisimo, kai pareiškėjas pateiktoje paramos paraiškoje numato įveisti daugiamečių augalų sodą, galimybė. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu. Teisėtą nekilnojamojo turto, į kurį investuojama, valdymą pareiškėjas turi užtikrinti iki paramos paraiškos

vertinimo pabaigos (turėti VĮ Registrų centre įregistruotus turto teisėtą valdymą, naudojimą ir disponavimą pagrindžiančius dokumentus). Šio papunkčio reikalavimas netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus;

19.22. jei pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, kuris superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, statiniai, į kuriuos investuojama, ir žemė po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais turi būti tik nuosavybės teise valdomi vieno iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių, kurio valdoje numatoma įgyvendinti investicijas. Statiniai ir žemė po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nario gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas jais ne trumpesniam terminui kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamuoju turtu sutartis VĮ Registrų centre turi būti įregistruota iki paramos sutarties pasirašymo dienos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė;

19.23. investicijos atitinka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

19.24. pateiktas verslo planas, parengtas pagal šių Taisyklių 5 priede nustatytą formą. Tuo atveju, kai projekte yra numatyta turtą įsigyti finansinės nuomos (lizingo) būdu per Taisyklių 33 punkte nurodytą terminą, verslo plano prognozės (Taisyklių 5 priedas) turi būti pateiktos visam finansinės nuomos (lizingo) laikotarpiui ir 5 metų projekto kontrolės laikotarpiui nuo paskutinio paramos lėšų išmokėjimo;

19.25. pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ekonominį gyvybingumą apibūdinančius rodiklius ir jų kritines reikšmes, kaip nustatyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“;

19.26. poveikio aplinkai įvertinimas atliekamas iki paramos paraiškos pateikimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo

įstatyme nustatytais atvejais. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

19.27. kai pagal teisės aktų reikalavimus pareiškėjo projekte numatytiems statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) darbams vykdyti yra privalomas statybą leidžiantis dokumentas, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio projektas (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji (šioje dalyje nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, numatytų laikyti ūkinių gyvūnų vietų skaičius ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ar supaprastintas projektas, bei statybą leidžiantis dokumentas, skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizės aktas, parengtas įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla. Jei pirmiau nurodyti dokumentai su paraiška nepateikiami, jie turi būti pateikiami su tuo mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti naujo statinio statybos, statinio rekonstravimo arba statinio kapitalinio remonto išlaidas, o su paraiška turi būti pateikti projektiniai pasiūlymai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, numatytų laikyti ūkinių gyvūnų vietų skaičius ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, vaizdinė informacija) su statybos vertės skaičiavimais. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka turi būti registruotas Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo Agentūrai pateikti nereikia. Kai pagal teisės aktų reikalavimus statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, su paraiška turi būti pateikti kiti bendrieji projektiniai dokumentai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, numatytų laikyti ūkinių gyvūnų vietų skaičius ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, statybos vertės skaičiavimai). Jei projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, tačiau jiems paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami. Tuo atveju, kai paramos paraiška pateikta gauti lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, statybos projektas, statybą leidžiantis dokumentas ir kiti su statybos vykdymu susiję dokumentai teikiami finansų tarpininkui, jam pareikalavus;

19.28. pareiškėjas, teikiantis paraišką gauti paramą pagal Taisyklių 11 punkte nurodytus specializuotus sektorius (išskyrus gyvulininkystę) dauginamajai medžiagai (sėklai) platinti, privalo būti pripažintas dauginamosios medžiagos (sėklos) tiekėju ne vėliau kaip iki 2019 m. gruodžio 31 d.

įskaitytinai pagal Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 266 „Dėl Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

19.29. jauniesiems ūkininkams, asmenims, kurie paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai), turi reikiamų profesinių įgūdžių ir kompetencijos (profesinis pasirengimas ūkininkauti pripažįstamas pateikus vieną iš dokumentų, nurodytų Ūkininko arba jo partnerio (partnerių) profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų“) ir pirmą kartą įsisteigia valdoje kaip šios valdos valdytojai, parama gali būti skiriama projekto investicijoms, daromoms siekiant atitikti Europos Sąjungos standartus, taikomus žemės ūkio gamybai, įskaitant darbo saugos standartus. Tokia parama gali būti teikiama ilgiausiai 24 mėnesius nuo įsisteigimo dienos. Jaunojo ūkininko įsisteigimo diena yra ūkio įregistravimo pareiškėjo vardu arba valdos įregistravimo pareiškėjo vardu diena, t. y. ta diena, kuri yra iš šių dienų ankstesnė. Šio papunkčio reikalavimas netaikomas, kai jaunasis ūkininkas teikia paramos paraišką pagal Taisyklių 10.2 papunktyje nurodytą veiklą.

20. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti lengvatinę paskolą apyvartiniam kapitalui pagal šių Taisyklių 9.4 papunktį, jei atitinka visus šiuos reikalavimus:

20.1. pareiškėjas yra gavęs investicinę paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“;

20.2. pareiškėjas dėl COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 16 d. iki paraiškos paskolai gauti pateikimo patyrė laikinų sunkumų. Laikoma, kad pareiškėjas patiria laikinų sunkumų, jei yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

20.2.1. apyvarta (pardavimo pajamos) nukrito daugiau kaip 10 proc. Pareiškėjo vidutinė mėnesio apyvarta laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 16 d. iki paraiškos paskolai gauti pateikimo lyginama su vidutine mėnesio apyvarta 2019 metais (vidutinė mėnesio apyvarta (pardavimo pajamos) apskaičiuojama pagal 2019 metų finansinės ataskaitos „Pelno (nuostolių) ataskaita“ duomenis ir pagal pareiškėjo pateiktą ir patvirtintą pardavimų žiniaraštį (ataskaitą) už laikotarpį nuo 2020 m. kovo 16 d. iki paraiškos paskolai gauti pateikimo dienos);

20.2.2. skubaus padengimo (kritinio likvidumo) rodiklio reikšmė (Trumpalaikis turtas – Atsargos / Trumpalaikiai įsipareigojimai) yra mažesnė nei 1 (rodiklio reikšmė apskaičiuojama pagal prieš paraiškos paskolai gauti pateiktą einančio paskutiniojo ataskaitinio ketvirčio finansinės ataskaitos „Balansas“ duomenis);

20.2.3. skolos rodiklio reikšmė (Įsipareigojimai / Turtas) yra didesnė nei 0,6 (rodiklio reikšmė apskaičiuojama pagal prieš paraiškos paskolai gauti pateikimą einančio paskutiniojo ataskaitinio ketvirčio finansinės ataskaitos „Balansas“ duomenis);

20.3. pareiškėjas atitinka labai mažos, mažos arba vidutinės įmonės apibrėžimą, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje Nr. 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažų ir vidutinių įmonių sampratos (taikoma fiziniams asmenims);

20.4. pareiškėjas nėra gavęs paskolos apyvartiniam kapitalui pagal Skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 protrūkio laikotarpiu“ schemą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 3D-539 „Dėl skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ schemos patvirtinimo“;

20.5. nėra pateikęs paraiškos gauti lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius;

20.6. parama neteikiama, jei pareiškėjas 2019 m. gruodžio 31 d. jau buvo laikomas sunkumų patiriančia įmone (pareiškėjui iškelta bankroto byla arba yra likviduojamas);

20.7. pareiškėjas atitinka Taisyklių 19.15 ir 19.16 papunkčiuose nustatytus tinkamumo reikalavimus.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

21. Pareiškėjas, gaunantis investicinę paramą pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, prisiima šiuos įsipareigojimus:

21.1. apdrausti turtą, kuriam pagal teisės aktus nustatyta privaloma teisinė registracija ir kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, nuo mokėjimo prašymo, kuriame prašoma paramos kompensuoti įsigytą ar sukurtą turtą, pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiu, o įgyvendinus projektą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, paramos gavėjas įsipareigoja atkurti apdraustą ir neapdraustą turtą ne mažesne negu atkuriamąja verte ir ne blogesnių techninių parametrų;

21.2. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos, nesuderinus su Agentūra, ir sąlygų (vykdyti verslo plane numatytą žemės ūkio veiklą) nuo paramos sutarties sudarymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Projekto finansavimo šaltinių keitimas, suderinus su Agentūra, galimas iki paramos sutarties sudarymo. Po paramos sutarties sudarymo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos projekto finansavimo šaltinius keisti galima, tačiau tik tuo atveju, jei keičiama finansavimą skirianti finansų įmonė arba kredito įstaiga, arba investuojama didesnė nuosavų lėšų dalis;

21.3. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto ar sukurto turto nuo paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą finansų įmonėms arba kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą ar sukurtą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;

21.4. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo, kai paraiška pateikta gauti lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.3–9.4 papunkčius, tvarkyti buhalterinę apskaitą šių Taisyklių 19.8 papunktyje nustatyta tvarka. Kai paraiška pateikta pagal Taisyklių 9.1–9.2 papunkčius, po projekto įgyvendinimo pabaigos metų pareiškėjas pateikia Agentūrai kitų iš eilės einančių ataskaitinių metų balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitas ne vėliau kaip per 4 (keturis) mėnesius šiems metams pasibaigus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

21.5. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo, kai paraiška pateikta gauti lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.3–9.4 papunkčius, užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

21.6. viešinti paramą, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

21.7. užtikrinti, kad valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte (SP), nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo pabaigos, kai paraiška pateikta gauti lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, bus didesnis kaip 8 000 Eur (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

21.8. užtikrinti, kad įgyvendinus projektą įsigytos investicijos atitiks Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Pažymą apie įsigytų investicijų atitiktį arba neatitiktį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

21.9. užtikrinti, kad pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statusas bus nepertraukiamai išlaikytas nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

21.10. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti pateiktus duomenis ir atlikti patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą ir su juo susijusią veiklą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi paramos gavimo sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

21.11. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti;

21.12. užtikrinti, kad ŽŪN plotas, planuojamas turėti projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu, priklausantis pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) valdomas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nesumažės daugiau kaip 20 procentų. Jeigu projekto įgyvendinimo laikotarpiu (arba) kontrolės laikotarpiu ŽŪN plotas sumažės daugiau kaip 20 procentų, ne vėliau kaip per 12 mėn. nuo tokio fakto atsiradimo turi būti išsinuomotas ar kitais teisėtais pagrindais valdomas ne mažesnis ŽŪN plotas. Tuo atveju, jei valdomos žemės plotas sumažėjo dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir pareiškėjas šį faktą įrodo atitinkamais dokumentais, šis žemės plotas į leistiną nuokrypį neįskaičiuojamas ir jo atkurti nereikia;

21.13. užtikrinti, kad kolektyvinių investicijų pagrindu pagal projektą įgytu turtu projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu naudosis tik pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nariai. Kolektyvinėmis investicijomis laikomos pripažintų žemės ūkio kooperatyvų įgyvendinamos investicijos, kurių rezultatais bendrai naudojasi paramą gavusio pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nariai;

21.14. užtikrinti kolektyvinių investicijų įgyvendinimą vieno iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių valdoje (taikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirkus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

21.15. užtikrinti, kai pateiktame projekte numatyta keisti valdos specializaciją, kad:

21.15.1. kai investuojama į pieninę ir (arba) mėsinę galvijininkystę, po projekto įgyvendinimo pabaigos, pirmaisiais projekto kontrolės metais valdoje laikomų galvijų vidutinis metinis skaičius, kuris apskaičiuojamas kaip kalendorinių metų kiekvieno mėnesio paskutinės dienos ūkinių gyvūnų skaičiaus aritmetinis vidurkis, sudarys ne mažiau kaip 20 proc. paramos lėšomis paremto gamybinio pastato projektinių pajėgumų (pagal numatytą laikyti galvijų skaičių), antraisiais projekto kontrolės metais – ne mažiau kaip 40 proc., trečiaisiais projekto kontrolės metais – ne mažiau kaip 60 proc., ketvirtaisiais ir penktaisiais projekto kontrolės metais – ne mažiau kaip 70 proc.;

21.15.2. kai investuojama į kitą gyvulininkystės specializuotą sektorių, po projekto įgyvendinimo pabaigos, antraisiais ir visais kitais projekto kontrolės metais valdoje laikomų ūkinių gyvūnų vidutinis metinis skaičius, kuris apskaičiuojamas kaip kalendorinių metų kiekvieno mėnesio paskutinės dienos ūkinių gyvūnų skaičiaus aritmetinis vidurkis, ne mažiau kaip 50 proc. atitiks paramos lėšomis paremto gamybinio pastato projektinius pajėgumus (pagal numatytą laikyti ūkinių gyvūnų skaičių);

21.15.3. kai investuojama į sodininkystės, daržininkystės, uogininkystės ar augalininkystės specializuotą sektorių, po projekto įgyvendinimo pabaigos, antraisiais ir visais kitais projekto kontrolės metais valdos specializuoto sektoriaus produktų gamybos apimtys (natūrine išraiška) ne mažiau kaip 70 proc. atitiks paramos lėšomis paremto gamybinio pastato ir (arba) statinio projektinius pajėgumus;

21.16. užtikrinti, kad kai investuojama į valdoje pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų apdorojimą, perdirbimą ir tiekimą rinkai, po projekto įgyvendinimo pabaigos, antraisiais ir visais kitais projekto kontrolės metais apdorotų ir perdirbtų produktų gamybos apimtys (natūrine išraiška) ne mažiau kaip 70 proc. atitiks paramos lėšomis paremto gamybinio pastato projektinius pajėgumus (taikoma Taisyklių 10.2 papunktyje nurodytai veiklai);

21.17. projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu nekurti dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą, kaip nustatyta Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-183](#), 2023-03-27, paskelbta TAR 2023-03-27, i. k. 2023-05353

21.18. užtikrinti, kad pajamos iš žemės ūkio veiklos nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo pabaigos, kai paraiška pateikta gauti lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, kasmet sudarys ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

21.19. pasiekti ir iki kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius;

21.20. užtikrinti, kad kai pateiktame projekte numatyta keisti valdos specializaciją, po projekto įgyvendinimo pabaigos, antraisiais ir visais kitais projekto kontrolės metais pajamos iš specializuoto sektoriaus, į kurį investuojama, sudarys ne mažiau kaip 45 proc. pareiškėjo žemės ūkio veiklos pajamų.

22. Pareiškėjas, gaunantis lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, prisiima įsipareigojimus, nurodytus šių Taisyklių 21.4, 21.5, 21.7, 21.10, 21.11 ir 21.18 papunkčiuose. Pareiškėjas, gaunantis lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.4 papunktį, prisiima įsipareigojimus, nurodytus šių Taisyklių 21.4, 21.5, 21.10, 21.11 papunkčiuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

VIII SKYRIUS INVESTICINĖS PARAMOS SUMA IR INTENSYVUMAS

23. Pagal šių Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius suteikiamos investicinės paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be pridėtinės vertės mokesčio (PVM).

24. Pagal priemonės veiklos sritį:

24.1. kai vykdoma Taisyklių 10.1 papunktyje nurodyta veikla:

24.1.1. gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriuose finansuojama 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo). Paramos intensyvumas skaičiuojamas atsižvelgiant į šias nuostatas:

24.1.1.1. padidinamas 20 proc. punktų jauniems ūkininkams (fiziniai asmenys, kurie paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai) ir turi reikiamų profesinių įgūdžių bei kompetencijos), pateikusiems paramos paraišką penkerių metų laikotarpiu nuo įsisteigimo dienos, kaip nustatyta Taisyklių 19.29 papunktyje;

24.1.1.2. padidinamas 20 proc. punktų pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas, kaip nustatyta Taisyklių 21.13 papunktyje;

24.1.1.3. didžiausias paramos intensyvumas jauniems ūkininkams, kaip nustatyta Taisyklių 19.29 papunktyje, ir pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas, kaip nustatyta Taisyklių 21.13 papunktyje, negali viršyti 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo);

24.1.2. augalininkystės sektoriuje finansuojama 40 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo). Paramos intensyvumas skaičiuojamas atsižvelgiant į šias nuostatas:

24.1.2.1. padidinamas 20 proc. punktų jauniems ūkininkams (fiziniai asmenys, kurie paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai) ir turi reikiamų profesinių įgūdžių bei kompetencijos), pateikusiems paramos paraišką penkerių metų laikotarpiu nuo įsisteigimo dienos, kaip nustatyta Taisyklių 19.29 papunktyje;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

24.1.2.2. didžiausias paramos intensyvumas jauniems ūkininkams, kaip nustatyta Taisyklių 19.29 papunktyje, negali viršyti 60 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo);

24.2. kai vykdoma Taisyklių 10.2 papunktyje nurodyta veikla, finansuojama 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo). Paramos intensyvumas skaičiuojamas atsižvelgiant į šias nuostatas:

24.2.1. padidinamas 20 proc. punktų pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas, kaip nustatyta Taisyklių 21.13 papunktyje, vieno iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių valdoje (taikoma tik gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriuose);

24.2.2. padidinamas 20 proc. punktų pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie patys užsiima žemės ūkio produktų gamyba ir įgyvendina kolektyvines investicijas, kaip nustatyta Taisyklių 21.13 papunktyje, savo valdoje (taikoma tik gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriuose);

24.2.3. didžiausias paramos intensyvumas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, nurodytiems Taisyklių 24.2.2 ir 24.2.3 papunkčiuose, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas, negali viršyti 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo);

24.3. didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui:

24.3.1. projektui negali viršyti 200 000 Eur (du šimtai tūkstančių eurų), kai teikiama investicinė parama pagal šių Taisyklių 9.1 papunktį;

24.3.2. projektui negali viršyti 400 000 Eur (keturi šimtai tūkstančių eurų), kai teikiama investicinė parama ir lengvatinė paskola pagal šių Taisyklių 9.2 papunktį. Nustatytoje paramos sumoje didžiausia leistina investicinės paramos suma negali viršyti 200 000 Eur ir didžiausia leistina lengvatinės paskolos suma negali viršyti 200 000 Eur;

24.3.3. 2014–2020 metų Programos laikotarpiu negali viršyti 600 000 Eur (šeši šimtai tūkstančių eurų), įskaitant gautą lengvatinę paskolą, nurodytą Taisyklių 24.3.2 papunktyje.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

25. Susijusių įmonių, sutuoktinių didžiausia bendra gauta paramos suma 2014–2020 metų Programos laikotarpiu pagal priemonės veiklos sritį negali viršyti 1 000 000 Eur (vienas milijonas eurų). Susijusių įmonių, kai paraišką teikia juridinis asmuo, didžiausia bendra gauta paramos suma ribojama tik tarp pareiškėjo daugiau kaip 50 procentų įmonės akcijų, pajų ar kitokių dalyvavimą įmonės kapitale žyminčių kapitalo dalių valdančių asmenų ir (arba) valdymo organo narių (šio punkto reikalavimas netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams).

26. Pareiškėjas per vieną kvietimą teikti paramos paraiškas gali pateikti tik vieną paramos paraišką pagal vieną iš šių Taisyklių 9 punkte nurodytų paramos formų, pagal vieną iš šių Taisyklių 10.1–10.2 papunkčiuose nurodytųjų veiklų ir tik pagal vieną iš šių Taisyklių 11 punkte nurodytų specializuotų žemės ūkio sektorių.

27. Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali įgyvendinti projektų pagal kitas investicines Programos priemones ir (arba) priemonių veiklos sritis.

28. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį pagal Programos priemones ir (arba) priemonių veiklos sritis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ veiklai „Asbestinių stogų dangos keitimas“, priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sričiai „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ ir veiklos sričiai „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“, priemonės „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato

reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos sričiai „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes“, priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sričiai „Prevencinių priemonių taikymas prieš vilkų ūkiniams gyvūnams daromą žalą“, priemonės „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas“ veiklos sričiai „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas žemės ūkio sektoriuje“).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

29. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais ir (arba) finansine nuoma (lizingu) projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, kuris mokamas UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui už garantijos suteikimą kredito įstaigai ar finansinės nuomos (lizingo) bendrovei, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisykles, ir valstybės pagalbos, skiriamos kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklių 24 punkte nustatytų dydžių.

IX SKYRIUS

PASKOLOS SĄLYGOS IR PARAMOS INTENSIVUMAS

30. Pagal šių Taisyklių 9.2–9.4 papunkčius teikiamoms lengvatinėms paskoloms taikomos šios sąlygos:

30.1. didžiausia paskolos suma vienam paskolos gavėjui negali viršyti 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų);

30.2. ilgiausias paskolos laikotarpis – 5 metai nuo paskolos sutarties su finansų tarpininku pasirašymo;

30.3. metinė palūkanų norma – ne didesnė kaip 1,3 proc.;

30.4. papildomos paskolos teikimo ir grąžinimo sąlygos yra nustatomos ŽŪPGF ir finansų tarpininko sudarytoje sutartyje dėl paskolų teikimo ir skelbiamos ŽŪPGF interneto svetainėje www.garfondas.lt.

31. Kai vadovaujantis Taisyklių 9.2 papunkčiu pareiškėjas tam pačiam projektui įgyvendinti kreipiasi ir investicinės paramos, ir lengvatinės paskolos, laikantis Finansinių priemonių taisyklių 49 punkto nuostatų, bendras paramos dydis (sumine ir procentine išraiška) negali viršyti didžiausio leistino paramos intensyvumo, nustatyto šių Taisyklių 24.1–24.2 papunkčiuose, ir didžiausios leistinos paramos sumos, nustatytos šių Taisyklių 24.3 papunktyje:

31.1. paramos suma projektui apskaičiuojama sudedant investicinės paramos sumą (subsidiją) ir lengvatinės paskolos, apskaičiuotos kaip Bendrasis subsidijos ekvivalentas (toliau – BSE), sumą.

Paskolos BSE apskaičiuojamas vadovaujantis Finansinių priemonių taisyklių 51 punktu ir pagal metodiką, nustatytą Europos Komisijos įgyvendinimo reglamento Nr. (ES) 964/2014 II priede: *Apskaičiuotas BSE = paskolos nominali suma (EUR) × (finansavimo išlaidos (pagal standartinę praktiką) + rizikos išlaidos (pagal standartinę praktiką) – visi su programos įnašu susiję mokesčiai, vadovujančiosios institucijos priskaičiuoti finansų tarpininkui) × vidutinė svertinė paskolos trukmė (metais) × rizikos pasidalijimo norma*);

31.2. bendras paramos intensyvumas skaičiuojamas viso projekto lygiu ir investicijų lygiu (neįtraukiant pagalbos apyvartiniam kapitalui). Abiem atvejais turi būti neviršytas didžiausias leistinas paramos intensyvumas, nustatytas šių Taisyklių 24.1–24.2 papunkčiuose. Paramos intensyvumas projekto lygiu yra apskaičiuojamas pagal formulę: *Paramos projektui intensyvumas, proc. = (investicinės paramos suma + paskolos dalies, skirtos investicijoms, suma, išreikšta BSE + paskolos dalies, skirtos apyvartiniam kapitalui, suma, išreikšta BSE) / visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų*. Paramos intensyvumas investicijų lygiu skaičiuojamas pagal formulę: *Paramos investicijoms intensyvumas, proc. = (investicinės paramos suma + paskolos dalies, skirtos investicijoms, suma, išreikšta BSE) / visų tinkamų finansuoti investicijų vertės*.

X SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

32. Projekto, kuriam skiriama investicinė parama pagal šių Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta investicinės paramos paraiškoje ir negali viršyti 36 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Paskutinis mokėjimo prašymas turi būti pateiktas ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d.

TAR pastaba. 32 punktas taikomas ir paramos paraiškoms, kurios pateiktos iki 2023 m. kovo 27 d. įsakymo Nr. 3D-183 įsigaliojimo (2023-03-28)

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-183](#), 2023-03-27, paskelbta TAR 2023-03-27, i. k. 2023-05353

33. Tuo atveju, kai pareiškėjas investicinės paramos paraiškoje, teikiamoje pagal šių Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas (visa įranga, visi įrengimai ir visos transporto priemonės) bus įgyjamas finansinės nuomos (lizingo) būdu, projekto įgyvendinimo trukmė nuo paramos sutarties pasirašymo dienos negali būti ilgesnė kaip iki 2025 m. birželio 30 d.

34. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla.

35. Projektui, kuriam skiriama investicinė parama pagal šių Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, taikomi šie išlaidų tinkamumo reikalavimai:

35.1. perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir

projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas, nurodytas Taisyklių 37.2 papunktyje, o ne pateikiamos bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai ir (arba) galimų tiekėjų interneto tinklalapių ekrano nuotraukos su nurodytomis kainomis (angl. „Print Screen“) (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 procentų, lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą (kai iki paramos paraiškos pateikimo pagal teisės aktų nuostatas atliktos pirkimų procedūros (pirkimų dokumentų kopijos turi būti pateiktos kartu su paramos paraiška) arba teisės aktu yra nustatyti prekių, paslaugų ir (arba) darbų fiksuotieji įkainiai, tiekėjų komercinių pasiūlymų pateikti nereikia). Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės (paslaugos) ar darbų kaina yra 10 ir daugiau proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės (paslaugos) ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklių 66 punkte nurodyti veiksmai (netaikoma, kai teisės aktu yra nustatyti prekių, paslaugų ir (arba) darbų fiksuotieji įkainiai).

35.2. tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo, kad projekte numato investuoti į naujos (-ų) pieno ūkio fermos (-ų) (pieno ūkio ferma – pieninių galvijų laikymo ferma) arba naujo (-ų) plokščiadugnio (-ų) grūdų saugojimo bokšto (-ų) statybą, šių investicijų tinkamų finansuoti išlaidų vertė apskaičiuojama tik pagal fiksuotuosius įkainius (netaikoma naujo (-ų) plokščiadugnio (-ų) grūdų saugojimo bokšto (-ų) pamatų statybai), kuriuos nustatė Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas pagal Tinkamų finansuoti išlaidų (kai kurių naujų gamybinių pastatų ir inžinerinių statinių statybos) pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ standartinių fiksuotųjų įkainių reikšmių nustatymo metodiką. Taikomi fiksuotieji įkainiai (be PVM):

35.2.1. naujoms pieno ūkio fermoms – fermos ploto vieno kvadratinio metro (1 m²) statybos fiksuotasis įkainis yra 208,95 Eur už 1 m² (fiksuotasis įkainis nustatytas statybos darbams, kuriems priskiriamos šios darbų grupės: žemės darbai, pamatų, grindų, sienų (įskaitant duris, langus ir vartus) ir stogo įrengimas, aplinkos tvarkymo darbai, vandentiekio ir elektros įrengimo darbai). Darbų grupėms nustatyti fiksuotieji įkainiai yra: žemės darbai – 7,48 Eur už 1 m²; pamatai – 19,61 Eur už 1 m²; grindys – 45,76 Eur už 1 m²; sienos (įskaitant duris, langus ir vartus) – 62,20 Eur už 1 m²; stogo įrengimas – 52,17 Eur už 1 m²; aplinkos tvarkymo darbai – 5,64 Eur už 1 m²; vandentiekio įrengimas – 4,37 Eur už 1 m²; elektros įrengimas – 11,72 Eur už 1 m² (šis papunktis taikomas nuo 2021 metų gegužės 3 d. iki 2021 m. spalio 29 d. priimtoms paramos paraiškoms);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-183](#), 2023-03-27, paskelbta TAR 2023-03-27, i. k. 2023-05353

35.2.2. naujiems plokščiadugniams grūdų saugojimo bokštams – bokšto talpos tūrio vieno kubinio metro (1 m^3) statybos fiksuotasis įkainis yra 90,40 Eur už 1 m^3 (fiksuotasis įkainis nustatytas plokščiadugnio grūdų saugojimo bokšto minimaliai komplektacijai, kurią sudaro: viršutinio lygio jutiklis, fiksuojantis bokšto pripildymą, vidinės ir išorinės kopėčios su turėklais, durelės bokšto stoge ir sienoje, ventiliavimo sistema su ventiliatoriumi (7,5–11,0 kW), grūdų temperatūros matavimo sistema su skaitmeniniu temperatūros nustatymo prietaisu, perforuotos grindys (visas plotas), grūdų pakrovimo įrenginiai, grūdų iškrovimo sistema (grindų išvalymo sraigtinis transporteris, besisukantis ratu, sraigtinis transporteris, iškraunantis bokštą. Plokščiadugnio grūdų saugojimo bokšto pamatų įrengimo išlaidos į fiksuotąjį įkainį neįskaitytos);

35.3. perkant prekes, paslaugas, kurių vertė nesiekia 58 000 Eur be PVM, ar perkant darbus – nesiekia 145 000 Eur be PVM (išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktų nuostatas reikia atlikti pirkimų procedūrą) mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines technines savybes apibūdinantys techniniai parametrai, markė ir modelis bus įrašomi į paramos sutartį (netaikoma, kai teisės aktu yra nustatyti prekių, paslaugų ir (arba) darbų fiksuotieji įkainiai);

35.4. jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška;

35.5. kai paramos paraiška pateikta pagal šių Taisyklių 9.2 papunktį, tai pačiai investicijai finansuoti gali būti skirta investicinė parama (negražintina subsidija) ir lengvatinė paskola.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

36. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

36.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

36.2. realiai suplanuotos, pagrįstos, atitinkančios pareiškėjo viso ūkio gamybinį potencialą (pvz.: valdomą žemės plotą, ūkinių gyvūnų skaičių ir pan.) ir neviršijančios vidutinių rinkos (jei nenustatyti fiksuotieji įkainiai) kainų;

36.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal šių Taisyklių 37.2 papunktį arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų (jei nenustatyti fiksuotieji įkainiai), nustatytų teisės aktuose;

36.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš vienus metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, bendrosios išlaidos nefinansuojamos;

36.5. faktiškai padarytos ir į paramos gavėjo apskaitą įtrauktos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

36.6. finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigijamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, įsigijamo turto dalis, už kurią nesumokėta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama;

36.7. jei įsigijama teisės aktų nustatyta tvarka privaloma registruoti nauja žemės ūkio technika ar transporto priemonės, nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše, pateiktame Taisyklių 37.1 ir 37.5 papunkčiuose, buvo įregistruotos juridinio asmens, vykdančio žemės ūkio technikos ar transporto priemonių pardavimo veiklą, vardu, pareiškėjas turi pateikti to juridinio asmens rašytinį patvirtinimą, kad žemės ūkio technika ar transporto priemonė nebuvo eksploatuota;

36.8. išlaidos ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti, nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše, pateiktame Taisyklių 37.2, 37.7, 37.8 ir 37.9.1 papunkčiuose, finansuojamos tik tuo atveju, jei pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo yra parengęs ir su paramos paraiška pateikia biologinio saugumo priemonių taikymo ir tam reikalingų investicijų planą dėl biologinio saugumo priemonių ūkinių gyvūnų laikymo vietose ir planas yra suderintas su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritoriniu padaliniu.

37. Kai parama teikiama pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius kaip investicinė parama, tinkamos finansuoti išlaidos yra:

37.1. nauja žemės ūkio technika ir nauja žemės ūkio įranga (prie įrangos kategorijos negali būti priskirtos jokios transporto priemonės, nurodytos Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimai). Žemės ūkio įranga laikoma įranga, susijusi su žemės ūkio produktų gamyba. Prie žemės ūkio įrangos kategorijos nepriskiriama įvairi įranga, kuri iš dalies gali būti naudojama ir žemės ūkio gamyboje, tačiau yra pagaminta įvairių ūkio šakų arba kitoms reikmėms (pavyzdžiui, kuro talpyklos, elektros generatoriai, elektros transformatoriai, vandens cisternos ir pan.), skirta remiamai veiklai specializuotame žemės ūkio sektoriuje vykdyti;

37.2. nauja įranga, būtina specializuoto žemės ūkio sektoriaus ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti. Remiamos investicijos: dezinfekciniai kilimėliai, higieniniai praėjimai (higieniniai šliuzai), transporto priemonių dezinfekavimo įranga, tinklai nuo vabzdžių ant angų ir pan., šalutinių gyvūninių produktų laikymo šaldytuvai ir šaldymo / vėsimo kameros;

37.3. nauji technologiniai įrengimai, skirti specializuoto žemės ūkio sektoriaus pirminiams žemės ūkio produktams apdoroti ir (arba) perdirbti ir (arba) paruošti realizacijai (pvz.: pieno priėmimo–separavimo–terminio apdorojimo linija, sūrinių gamybos linija, skerdienos išpjauostymo linija, mėsos gaminių gamybos linija, daržovių šaldymo linija, sulčių gamybos linija ir pan.);

37.4. nauja kompiuterinė ir programinė įranga, susijusi su įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymu;

37.5. naujos N, O ir SL kategorijų bazinės komplektacijos transporto priemonės, kaip nurodyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, skirtos projekto reikmėms. Parama įsigyti N₁ klasės transporto priemonę kroviniams vežti teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinių skyrius atskirtas stacionaria pertvara ir jame nėra langų;

37.6. projekte numatyta veikla specializuotame žemės ūkio sektoriuje vykdyti būtinų pastatų ir (arba) statinių (išskyrus šių Taisyklių 37.9 papunktyje nurodytus statinius) nauja statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Naujų žieminių šiltnamių statyba yra remiama tik tuo atveju, jei pareiškėjo valdoje yra pastatytų žieminių šiltnamių, kuriuose vykdoma veikla ne mažiau kaip 10 mėnesių per kalendorinius metus (žieminis šiltnamius – pagal nustatyta tvarka parengtą projektą pastatytas statinys, registruotas Nekilnojamojo turto registre ir (arba) Žemės ūkio ir kaimo verslo registre, uždengtas stiklo, polietileno arba polikarbonato danga su sumontuota veikiančia stacionaria šildymo ir automatinė laistymo ir tręšimo sistema). Statiniai klasifikuojami pagal jų naudojimo paskirtį, kaip nurodyta Statybos techniniame reglamente STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“;

37.7. specializuoto gyvulininkystės sektoriaus ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti reikalingų statinių nauja statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Remiami statiniai: tvora su vartais, tvora be vartų, gyvūnų pakrovimo rampa, nuosavų transporto priemonių lauko plovykla (su dezinfekavimu), dezinfekciniai barjerai transporto priemonėms, šalutinių gyvūninių produktų šaldymo / vėsavimo patalpa, pašarų laikymo patalpos (sandarios, apsaugotos);

37.8. naujos statybinės medžiagos. Statybinių medžiagų įsigijimas finansuojamas tik tuo atveju, kai projekte numatyta veikla specializuotame žemės ūkio sektoriuje vykdyti būtinų pastatų ir (arba) statinių, įskaitant ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti reikalingus statinius, statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbai atliekami ūkio būdu;

37.9. infrastruktūra valdoje, jei ji susijusi su specializuoto žemės ūkio sektoriaus žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) apdorojimu, ir (arba) perdirbimu ir paruošimu realizacijai:

37.9.1. kelių, įskaitant gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti būtinus kelius, įrengimas, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

37.9.2. vietinio vandentiekio ir vietinės kanalizacijos sistemų įrengimas, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

37.9.3. artezinių gręžinių, laistymo įrenginių įrengimas, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

37.10. daugiamečių augalų įsigijimas ir jų sodinimo darbai (rangos būdu);

37.11. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be PVM ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų). Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar infrastruktūros įrengimo darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be PVM gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų). Projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Viešinimo taisyklėmis.

38. Kai parama teikiama pagal Taisyklių 9.2–9.3 punktčius lengvatinės paskolos forma, tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra:

38.1. investicijos į materialųjį turtą, būtina veiklai specializuotame žemės ūkio sektoriuje vykdyti:

38.1.1. žemės neužstatytos ir (arba) užstatytos statiniais ir (arba) pastatais pirkimas. Žemės pirkimo išlaidos turi sudaryti ne daugiau nei 10 proc. visos paskolos sumos;

38.1.2. gamybinių pastatų ir (arba) statinių nauja statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

38.1.3. gamybinių pastatų ir (arba) statinių pirkimo išlaidos;

38.1.4. nauja žemės ūkio technika ir nauja žemės ūkio įranga;

38.1.5. nauji technologiniai įrengimai, skirti specializuoto žemės ūkio sektoriaus pirminiems žemės ūkio produktams apdoroti ir (arba) perdirbti ir (arba) paruošti realizacijai;

38.1.6. naujos N, O ir SL kategorijų bazinės komplektacijos transporto priemonės, kaip nurodyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, skirtos projekto reikmėms ir būtinos žemės ūkio produktams vežti;

38.1.7. kiti nauji įrenginiai, įranga, prietaisai ir įrankiai, skirti veiklai specializuotame žemės ūkio sektoriuje vykdyti;

38.2. investicijos į nematerialųjį turtą:

38.2.1. nauja kompiuterinė ir programinė įranga, skirta veiklai specializuotame žemės ūkio sektoriuje vykdyti;

38.2.2. patentų, licencijų, autorių teisių, prekės ženklų įsigijimas;

38.3. investicijos į biologinį turtą:

38.3.1. vienmečių ir daugiamečių augalų pirkimas;

38.3.2. ūkinių gyvūnų pirkimas;

38.4. finansavimas apyvartiniam kapitalui papildyti. Paskolos dalis, skiriama apyvartinio kapitalo finansavimui, negali sudaryti daugiau kaip 30 procentų paskolos lėšomis tinkamų finansuoti investicijų vertės (*Pavyzdys: Projekto vertė yra 500 000 Eur. Paskolos lėšomis tinkamų finansuoti išlaidų suma sudaro 450 000 Eur, o paskolos gavėjas kreipėsi į finansų tarpininką dėl 300 000 Eur paskolos suteikimo. Šiuo atveju didžiausia galima finansavimo dalis apyvartiniam*

kapitalui sudarys 135 000 Eur, t. y. 30 procentų tinkamų finansuoti išlaidų sumos, o ne nuo paskolos vertės). Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra:

38.4.1. trumpalaikis turtas (medžiagos, sėklos, pašarai, trąšos, augalų ir gyvūnų apsaugos priemonės, degalai ir tepalai, atsarginės dalys ir kt.);

38.4.2. darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai;

38.4.3. su ūkio veikla susiję mokesčiai ir einamosios išlaidos (turto mokestis, turto nuoma, turto draudimo išlaidos, komunalinės išlaidos, administravimo išlaidos, anksčiau sudarytų paskolų, jei jos nebuvo finansuotos ES lėšomis, palūkanos ir kt.);

38.4.4. debitoriniai įsipareigojimai ir kitos apyvartinės išlaidos, būtinos ūkinei veiklai vykdyti;

38.5. išlaidos PVM, sumokėtam už prekes ar paslaugas, susijusias su investicijomis į materialųjį, nematerialųjį ar biologinį turtą.

39. Kai parama teikiama pagal Taisyklių 9.4 papunktį lengvatinės paskolos forma, tinkamos finansuoti išlaidos yra:

39.1. visos su apyvartiniu kapitalu susijusios veiklos išlaidos;

39.2. esamų paskolų, jei jos nebuvo suteiktos naudojant ES finansavimą, refinansavimas, siekiant pagerinti paramos gavėjų finansavimo sąlygas (pavyzdžiui, sumažinti paskolos palūkanas, peržiūrėti mokėjimo grafiką);

39.3. išlaidos PVM, sumokėtam už prekes ar paslaugas, susijusias su apyvartiniu kapitalu.

40. Netinkamos finansuoti išlaidos:

40.1. nesusijusios su projektu ir remiama veikla;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

40.2. susijusios su alkoholinių gėrimų gamyba;

40.3. investicijos į turtą, kurio valdymo, naudojimo ar disponavimo teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

40.4. kai parama teikiama pagal šių Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius investicinės paramos forma, netinkamos finansuoti išlaidos, be nurodytų šių Taisyklių 40.1–40.3 papunkčiuose, taip pat yra:

40.4.1. trumpalaikis turtas, išskyrus šių Taisyklių 37.8 papunktyje nurodytą turtą;

40.4.2. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant teisės aktuose nustatytos pirkimų tvarkos, išskyrus atvejus, kai teisės aktu yra nustatyti fiksuotieji įkainiai;

40.4.3. susijusios su finansinės nuomos (lizingo) sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

40.4.4. žemės ūkio gamybos teisių ir teisių į išmokas įsigijimas;

40.4.5. vienmečių augalų įsigijimas ir tų augalų sodinimas;

40.4.6. T3 kategorijos traktoriai, pagaminti keturračių motociklų pagrindu;

40.4.7. naujų mėšlidžių ir (arba) sрутų kaupuų statyba, išskyrus, kai parama teikiama Taisyklių 19.29 papunktyje nurodytu atveju ir tuo atveju, kai pateiktame projekte pareiškėjas numato pradėti vykdyti gyvulininkystės veiklą (keičiama valdos specializacija) arba plėsti vykdomą gyvulininkystės veiklą (pateiktame projekte numatyta padidinti valdoje laikomų ūkinių gyvūnų skaičių. Šiuo atveju remiama naujų mėšlidžių ir (arba) sрутų kaupuų, kurių talpos būtinos užtikrinant tik pareiškėjo projekte numatytą padidinti ūkinių gyvūnų skaičiaus mėšlo ir (arba) sрутų kaupimą ir laikymą, statyba);

40.4.8. gyvūnų įsigijimas;

40.4.9. susijusios su kalėdinių eglių auginimu;

40.4.10. viršijančios Ministerijos nustatytus fiksuotuosius įkainius;

40.4.11. kuro talpyklos, elektros generatoriai, elektros transformatoriai, vandens cisternos;

40.4.12. išlaidos, kurių technines savybes apibūdinantys pagrindiniai techniniai parametrai, markė ir modelis skiriasi nuo nurodytųjų paramos sutartyje, jei jos patirtos perkant prekes, paslaugas ir (ar) darbus pagal Taisyklių 35.3 papunkčio nuostatas, išskyrus atvejus, kai paramos gavėjas pateikia įrodymo dokumentus, kad tam tikrų parametru, markės ar modelio prekės jau negaminamos;

40.4.13. išlaidos ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti, nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše, pateiktame Taisyklių 37.2, 37.7, 37.8 ir 37.9.1 papunkčiuose, paukštininkystės ir kiaulininkystės sektoriuose;

40.4.14. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybe įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš investicinės paramos lėšų;

40.5. kai parama teikiama pagal Taisyklių 9.2–9.4 papunkčius lengvatinės paskolos forma, netinkamos finansuoti išlaidos yra:

40.5.1. šių Taisyklių 40.1–40.3 papunkčiuose nurodytos išlaidos;

40.5.2. esamų paskolų refinansavimo išlaidos (netaikoma, kai parama teikiama pagal šių Taisyklių 9.4 papunktį);

40.5.3. išlaidos, skirtos asmeniniam turtui, nesusijusiam su ūkine veikla, įsigyti;

40.6. kai parama teikiama pagal šių Taisyklių 9.2 papunktį, išlaidos PVM yra netinkamos finansuoti.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

XI SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

41. Paramos paraiškos formos nustatytos Taisyklių 1 priede (pildoma, kai prašoma paramos pagal šių Taisyklių 9.1 arba 9.2 papunkčius), 2 priede (pildoma, kai prašoma paramos pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį) ir 3 priede (pildoma, kai prašoma paramos pagal šių Taisyklių 9.4 papunktį) ir skelbiamos Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais www.zum.lt ir www.nma.lt.

42. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai, nurodyti Taisyklių 1 priedo XVII skyriuje, Taisyklių 2 priedo XIV skyriuje ir Taisyklių 3 priedo VI skyriuje (toliau – pateikiami dokumentai), turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir pateikiami dokumentai nepriimami.

43. Paramos paraiškas iš pareiškėjų priima ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir paramos regionams departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai turi būti pateikti Administravimo taisyklių nustatyta tvarka ir būdais.

44. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Paramos paraiškų vertinimas negali trukti ilgiau kaip 3 mėnesius nuo paramos paraiškų priėmimo laikotarpio pabaigos. Į šį terminą įskaičiuojamas paramos paraiškų pirmumo eilei sudaryti Administravimo taisyklių 50¹ punkte nustatytas laikas, paklausimų siuntimo, patikrų vietoje atlikimo, prašymo dėl papildomos informacijos kitoms institucijoms pateikimo ir atsakymo gavimo bei ekspertizės atlikimo terminas. Jeigu paramos paraiška pateikta pagal šių Taisyklių 9.3 ir 9.4 papunkčius, paramos paraiškos vertinimas negali trukti ilgiau kaip 1 mėnesį nuo paramos paraiškų priėmimo laikotarpio pabaigos. Į šį terminą įskaičiuojamas paklausimų siuntimo, patikrų vietoje atlikimo, prašymo dėl papildomos informacijos kitoms institucijoms pateikimo ir atsakymo gavimo bei ekspertizės atlikimo terminas. Ministerijos sprendimu paramos paraiškų vertinimo terminas gali būti pratęstas.

45. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių pagal matematines skaičių apvalinimo taisykles.

XII SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ ATRANKOS VERTINIMAS

46. Investicinės paramos paraiškų, pateiktų pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Paramos paraiškoms, pateiktoms pagal Taisyklių 9.2 papunktį, kurioms finansuoti nepakanka investicinei paramai skirtų lėšų arba

kurios nesurinko mažiausio privalomo atrankos balų skaičiaus, lengvatinė paskola negali būti suteikta.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

47. Investicinės paramos paraiškų atrankos kriterijai:

47.1. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos tame žemės ūkio veiklos specializuotame sektoriuje (gyvulininkystės, sodininkystės, uogininkystės, daržininkystės ar augalininkystės), pagal kurį prašoma paramos pateiktoje paramos paraiškoje (nustatoma pagal paramos paraiškos (šių Taisyklių 1 priedas) III skyriaus 4 punkte pareiškėjo nurodytų gyvūnų ar augalų rūšių priskyrimą specializuotam sektoriui):

47.1.1. pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ – suteikiama 10 balų;

47.1.2. pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ – suteikiami 5 balai;

47.2. pareiškėjas įgyvendina (nustatoma pagal pareiškėjo paramos paraiškoje nurodytą žemės ūkio sektorių) gyvulininkystės, sodininkystės, uogininkystės ar daržininkystės sektoriaus projektą (kai pareiškėjas pateiktame projekte nenumato keisti valdos specializacijos, atrankos balai suteikiami, jei pareiškėjo gautos pajamos iš konkretaus specializuoto sektoriaus praėjusiais ataskaitiniais arba ataskaitiniais metais sudaro ne mažiau kaip 45 proc. pareiškėjo žemės ūkio veiklos pajamų. Jei pareiškėjas pateiktame projekte numato keisti valdos specializaciją, atrankos balai suteikiami, jei pajamos iš specializuoto sektoriaus, į kurį investuojama, po projekto įgyvendinimo pabaigos, antraisiais ir visais kitais projekto kontrolės metais sudarys ne mažiau kaip 45 proc. pareiškėjo žemės ūkio veiklos pajamų (nustatoma pagal verslo plane pateiktus duomenis) – suteikiami 25 balai;

47.3. pareiškėjo valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, paramos paraiškos pateikimo metu yra mažesnis (valdos ekonominis dydis nustatomas, kaip nurodyta Taisyklių 19.15 papunktyje). Kai valdos ekonominis dydis yra:

47.3.1. didesnis kaip 8 000 Eur iki 50 000 Eur įskaitytinai – suteikiama 15 balų;

47.3.2. didesnis kaip 50 000 Eur iki 100 000 Eur įskaitytinai – suteikiama 10 balų;

47.3.3. didesnis kaip 100 000 Eur iki 150 000 Eur įskaitytinai – suteikiami 5 balai;

47.4. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo, nei Taisyklių VIII skyriuje nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas (skaičiuoklė skelbiama interneto svetainėje www.nma.lt), už kiekvieną sumažintą procentinį punktą (skaičiuojama sveikaisiais

skaičiais, neapvalinant pagal matematines apvalinimo taisykles) pareiškėjui suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 15 balų, ir atsižvelgiant į šias nuostatas:

47.4.1. atrankos balai nesuteikiami, kai pagal paramos paraiškoje nurodytą projekto investicijų vertę (be PVM) apskaičiuotas paramos dydis, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti Taisyklėse nustatytą didžiausią galimą paramos sumą;

47.4.2. kai pagal paramos paraiškoje nurodytą projekto investicijų vertę (be PVM) apskaičiuotas paramos dydis, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti mažesnę paramos sumą, nei Taisyklėse nustatyta didžiausia galima paramos suma, didžiausiu galimu paramos intensyvumu laikomas intensyvumas, apskaičiuotas lyginant Taisyklių 24.3 papunktyje nustatytą didžiausią paramos sumą projektui su projekto investicijų verte (be PVM). Paramos intensyvumo sumažinimas procentiniais punktais nustatomas nuo apskaičiuoto intensyvumo (pavyzdys: pareiškėjas vykdo specializuoto augalininkystės sektoriaus žemės ūkio produktų gamybą. Pareiškėjo pateikto projekto investicijų vertė (be PVM) yra 600 000 Eur, prašoma paramos suma – 180 000 Eur, prašomas paramos intensyvumas yra 30 proc. projekto investicijų vertės (be PVM). Pagal Taisyklių 24.1.2 papunktį augalininkystės sektoriuje finansuojama 40 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės (pareiškėjas pagal pateikiamą pavyzdį nėra nei jaunas ūkininkas, nei pripažintas žemės ūkio kooperatyvas). Pagal Taisyklių 24.3.1 papunktį didžiausia galima paramos suma projektui negali viršyti 200 000 Eur. Apskaičiuotas paramos intensyvumas: $(200\,000\text{ Eur} : 600\,000\text{ Eur}) \times 100 = 33$ proc. Paramos intensyvumo sumažinimas procentiniais punktais: 33 proc. – 30 proc. = 3 proc. punktai. Pareiškėjo projektui suteikiami 3 atrankos balai);

47.5. pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys arba gamintojų grupės, kuri veikia kaip juridinis asmuo, arba asocijuotos žemdirbių savivaldos organizacijos, kurios veikla apima visą Lietuvos Respublikos teritoriją (patikrina Agentūra pagal organizacijos įstatus) ir veiklos trukmė yra ne mažesnė kaip 5 metai, narys (pateikiamas patvirtinimo dokumentas) didžiausia suteikiama balų suma negali viršyti 10 balų. Tuo atveju, kai:

47.5.1. pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys arba gamintojų grupės (kaip nustatyta Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas“ veiklos srities „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas žemės ūkio sektoriuje“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. 3D-168 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Gamintojų grupių ir organizacijų

įsisteigimas“ veiklos srities „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas žemės ūkio sektoriuje“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“) narys – suteikiama 10 balų;

47.5.2. pareiškėjas yra asocijuotos žemdirbių savivaldos organizacijos, kurios veikla apima visą Lietuvos Respublikos teritoriją ir veiklos trukmė yra ne mažesnė kaip 5 metai, narys – suteikiami 5 balai;

47.6. projektas prisideda prie aplinkos taršos mažinimo – didžiausia suteikiamų balų suma negali viršyti 15 balų. Tuo atveju, kai:

47.6.1. pareiškėjas dalyvauja (yra patvirtintas paramos gavėju) įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas (bent vieną) arba įsipareigoja dalyvauti įgyvendinant (bent vieną) ne vėliau kaip per vieną metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo dienos (atrankos balai suteikiami už priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas: „Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“, „Specifinių pievų tvarkymas“, „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“, „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“, „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“, „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“, „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“, „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“, „Dirvožemio apsauga“, „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“, „Ražienų laukai per žiemą“. Dalyvavimo nurodytose veiklose (veikloje) ŽŪN plotas turi sudaryti ne mažiau kaip 10 proc. deklaruoto ŽŪN ploto (kai pareiškėjas dalyvauja nurodytose veiklose (veikloje), nustatoma pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą. Tuo atveju, kai pareiškėjas nedalyvauja, bet įsipareigoja dalyvauti nurodytose veiklose (veikloje), nustatoma pagal pirmaisiais įsipareigojimo vykdymo metais deklaruotą ŽŪN plotą) – suteikiama 15 balų;

47.6.2. pareiškėjas vykdo ekologinę gamybą ir turi sertifikavimo institucijos išduotą ekologinės gamybos patvirtinimo dokumentą (turi būti sertifikuota ne mažiau kaip 50 proc. deklaruoto ŽŪN ploto (nustatoma pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą) arba ne mažiau kaip 50 proc. valdoje laikomų ūkinių gyvūnų skaičiaus (nustatoma pagal ekologinės gamybos patvirtinimo dokumento išdavimo dieną Ūkinių gyvūnų registre esančius duomenis) – suteikiama 15 balų;

47.6.3. projekte numatytos įsigyti žemės ūkio technikos ir įrangos, skirtos mėšlo ir srutų laikymui ir tvarkymui valdoje, vertė sudaro daugiau kaip 25 proc. visų projekte numatytų įsigyti investicijų vertės (be PVM) (atrankos balai suteikiami, kai investicijos yra: tik mėšlo ir srutų išvežimo technika (išskyrus traktorius ir jų priekabas, krautuvus), mėšlo ir srutų įterpimo (su

įterpimu į dirvą) įrenginiai ir mechanizmai, srutų siurbiai, skreperiniai transporteriai, robotai mėšlui valyti, kitų mėšlo šalinimo sistemų įrengimas, mėšlo separavimo įrengimas) – suteikiama 15 balų;

47.6.4. pareiškėjas (fizinis asmuo ar juridinio asmens darbuotojas) įsipareigoja ne vėliau kaip per vienus metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos dalyvauti mokymuose (bent pagal vieną mokymo programos kodą), susijusiuose su aplinkosaugos reikalavimų laikymusi ūkio veikloje (pareiškėjas turės pateikti dalyvavimo kursuose patvirtinimo dokumentą su nurodytu bent vienu mokymo programos kodu. Atrankos balai suteikiami, kai mokymo programų kodai yra: 296162023, 296162066, 296162016, 296162020, 296162033, 296162042, 296185003, 396185003, 296185009, 296185010, 396185008, 296185007, 296185014, 296185013, 296185015) – suteikiami 5 balai;

47.7. paramos paraiškai suteikiama 10 balų, kai pareiškėjas atitinka bent vieną iš nurodytų kriterijų (didžiausia suteikiamų balų suma negali viršyti 10 balų):

47.7.1. pareiškėjas yra ūkininkas, kuris paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresnis kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai);

47.7.2. pareiškėjas vykdo žemės ūkio veiklą vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių (pareiškėjo valda laikoma esanti vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, jei ne mažiau kaip 50 proc. jo ŽŪN ploto arba pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių ŽŪN ploto yra šiose vietovėse. Vietovės, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, yra nurodytos Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“. Vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, ŽŪN plotas, kai jis deklaruojamas, nustatomas pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą).

48. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 35 balai. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko 35 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

49. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas ir atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Papildomas paramos paraiškų vertinimas atliekamas reitinguojant pareiškėjus tokia eilės tvarka:

49.1. pagal pareiškėjus, kurie yra negavę ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai (yra priimtas ir galioja sprendimas skirti pareiškėjui investicinę paramą pagal Programą);

49.2. pagal mažiausią prašomą paramos sumą.

50. Pagal šių Taisyklių 9.3–9.4 papunkčius lengvatinei paskolai gauti pateiktų paramos paraiškų atrankos vertinimas neatliekamas. Esant lėšų, skirtų lengvatinių paskolų teikimui,

trūkumui, lengvatinės paskolos teikiamos pagal sąlygas, nustatytas ŽŪPGF ir finansų tarpininko sudarytoje sutartyje dėl paskolų teikimo ir (arba) trišalėje tarp Ministerijos, Agentūros ir ŽŪPGF sudarytoje finansavimo sutartyje, ir skelbiamas ŽŪPGF interneto svetainėje www.garfondas.lt.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

XIII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

51. Kai naujo pastato statyba vykdoma pagal Taisyklių 35.2.1 papunktyje nustatytą fiksuotąjį įkainį, ji gali būti vykdoma vienu etapu arba keliais etapais ir mokėjimo prašymas gali būti pateikiamas užbaigus atitinkamai darbų grupei, kuriai nustatyti fiksuotieji įkainiai, priskirtus darbus. Statybos darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti su mokėjimo prašymu. Tuo atveju, kai naujo statinio statyba vykdoma pagal Taisyklių 35.2.2 papunktyje nustatytą fiksuotąjį įkainį, statyba turi būti vykdoma vienu etapu be tarpinių mokėjimų. Mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus statinio statybą. Statybos darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti su mokėjimo prašymu (šis punktas taikomas nuo 2021 metų gegužės 3 d. iki 2021 m. spalio 29 d. pateiktoms paramos paraiškoms).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-183](#), 2023-03-27, paskelbta TAR 2023-03-27, i. k. 2023-05353

52. Kai paramos paraiška teikiama pagal šių Taisyklių 9.2 papunktį investicinei paramai ir lengvatinei paskolai gauti:

52.1. Agentūra, gavusi iš ŽŪPGF informaciją dėl lengvatinės paskolos pareiškėjui suteikimo ir apskaičiuoto BSE, per 5 darbo dienas, atsižvelgdama į BSE, apskaičiuoja bendrą paramos intensyvumą ir patikslina pareiškėjui skiriamos investicinės paramos sumą. Agentūra parengusi nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas teikia jas svarstyti šių Taisyklių 53 punkte nustatyta tvarka;

52.2. jei finansų tarpininkas pareiškėjo numatytam įgyvendinti projektui atsisako suteikti paskolą, pareiškėjas gali rašyti prašymą skirti jo įgyvendinamam projektui tik investicinę paramą, tačiau turi pagrįsti kitą finansavimo šaltinį.

53. Investicinės paramos paraiškų, pateiktų pagal šių Taisyklių 9.1–9.2 papunkčius, tvirtinimo būdai:

53.1. kai projekto vertė iki 300 000 Eur (įskaitytinai) be PVM, Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę, nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas ir jas teikia svarstyti Agentūros sudarytam Projektų atrankos komitetui (toliau – Agentūros PAK), į kurio sudėtį įtraukiamas ir Ministerijos

atstovas (-ai). Sprendimas dėl paramos skyrimo arba neskystimo įforminamas Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka. Apie priimtą sprendimą Agentūra informuoja Ministeriją per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos;

53.2. kai projekto vertė viršija 300 000 Eur be PVM:

53.2.1. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai;

53.2.2. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – Ministerijos PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (arba) nefinansuotinių projektų. Vadovaujantis Ministerijos PAK rekomendacijomis, sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskystimo priima žemės ūkio ministras ar jo įgaliotas asmuo. Projektų atrankos komitetas sudaromas ir jo darbas organizuojamas, sprendimai dėl paramos skyrimo arba neskystimo priimami ir apie priimtą sprendimą informuojama Agentūra Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

54. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskystimo informuoja pareiškėjas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

55. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju. Paramos sutartis su pareiškėju, kuriam parama skirta pagal šių Taisyklių 9.3–9.4 papunkčius, nesudaroma. Pareiškėjas, kuriam parama skirta pagal šių Taisyklių 9.3–9.4 papunkčius, tampa paramos gavėju, kai tarp jo ir finansų tarpininko pasirašoma paskolos sutartis, apie kurią per 10 darbo dienų nuo paskolos sutarties sudarymo ir informacijos iš finansų tarpininko gavimo Agentūrą informuoja ŽŪPGF.

XIV SKYRIUS

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

56. Mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais turi būti pateikti paramos sutartyje nustatytais terminais tik per ŽŪMIS Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Jei projekte numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų statinių statyba, ji gali būti vykdoma etapais ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus kiekvieną statybų etapą. Statybos ir (arba) rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu.

57. Tuo atveju, kai naujo pastato statybai teisės aktu yra nustatyti fiksuotieji į kainiai, statyba turi būti vykdoma vienu etapu be tarpinių mokėjimų. Mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus

pastato statybą. Statybos darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti su mokėjimo prašymu.

58. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir pridedamus dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir pridedami dokumentai nepriimami.

59. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar numatyti mažesnę paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą, nei nurodyta mokėjimo prašyme, jis iki paramos sutartyje nustatyto mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą. Jei argumentuotas prašymas pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių nepateiktas iki mokėjimo prašymo pateikimo, Agentūra pateiktą mokėjimo prašymą laiko kaip prašymą keisti paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą bei kreipiasi į paramos gavėją, prašydama pateikti argumentus ir paramos gavėjui suteikdama 10 darbo dienų terminą. Jeigu Paramos gavėjas nori padidinti paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių atitinkamame mokėjimo prašyme prašomą paramos sumą (sumažinęs paramos sumą atitinkama suma kitame (-uose) mokėjimo prašyme (-uose), pritarimą tokiam keitimui iš Agentūros (paramos sutarties pakeitimą) jis turi gauti iki atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka keičiama paramos sutartis.

60. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika).

61. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami Administravimo taisyklėse nustatytu terminu.

62. Mokėjimo prašymai vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

63. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įstaigas.

64. Paramos lėšos paramos gavėjams pagal priemonės veiklos sritį išmokamos šiais būdais:

64.1. išlaidų kompensavimo (įskaitant išlaidų apmokėjimą pagal fiksuotuosius įkainius), kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paramos sutartyje nustatytais terminais Agentūrai teikia mokėjimo prašymus per ŽŪMIS, kuriuose

deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus;

64.2. sąskaitų apmokėjimo, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas, bet dar neapmokėtas išlaidas. Taikant sąskaitų apmokėjimo būdą, paramos gavėjas patikrina kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo išrašytą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrina ir priima atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes ir, priėmęs sąskaitą, kaip tinkamą apmokėti, bei apmokėjęs nuosavo indėlio dalį, paramos sutartyje nurodytais terminais pateikia Agentūrai kartu su mokėjimo prašymu bei reikalaujamais dokumentais per ŽŪMIS. Taip pat paramos gavėjas privalo pateikti nuosavo indėlio dalies apmokėjimo iš nuosavų arba skolintų lėšų įrodymo dokumentus. Paramos gavėjas, gavęs paramos lėšas, privalo per 5 darbo dienas išmokėti šias lėšas rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir išsiųsti Agentūrai pranešimą (registruotu laišku, el. paštu ar elektroniniu būdu, naudojant ŽŪMIS) apie išlaidų apmokėjimą, pridėdamas išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus. Jeigu paramos gavėjas neišmoka mokėjimo prašyme nurodytų lėšų rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir Agentūrai nepateikia pranešimo apie patirtų išlaidų apmokėjimą, Agentūra netvirtina vėliau paramos gavėjo teikiamo (-ų) mokėjimo prašymo (-ų) ar jo (jų) dalies.

65. Lengvatinės paskolos, suteiktos pagal šių Taisyklių 9.2–9.4 papunkčius, lėšos išmokamos finansų tarpininko ir pareiškėjo pasirašytoje paskolos sutartyje nustatytais terminais ir sąlygomis.

66. Kai tinkamų finansuoti išlaidų vertė nustatoma pagal Taisyklių 35.2 papunktyje atitinkamų išlaidų kategorijai patvirtintą fiksuotąjį įkainį, paramos lėšos išmokamos taikant Taisyklių 64.1 papunktyje nustatytą būdą. Mokėjimo prašymas per ŽŪMIS pateikiamas užbaigus atitinkamai darbų grupei priskirtus darbus, kai statyba vykdoma pagal Taisyklių 35.2.1 papunktyje nustatytus fiksuotuosius įkainius, arba tik užbaigus įgyvendinti investicijas. Su mokėjimo prašymu paramos gavėjas turi pateikti statybos ar statybos etapo, kai statyba vykdoma pagal Taisyklių 35.2.1 papunktyje darbų grupei nustatytus fiksuotuosius įkainius, užbaigimo dokumentus (Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka pateikiamas statybos užbaigimo aktas arba deklaracija apie statybos užbaigimą. Jei šie dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruoti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų Agentūrai pateikti nereikia) ar jų kopijas, kuriais įrodomas projekto kiekybinio rezultato (pvz.: pastatyta pieno ūkio ferma, plokščiadugnis grūdų saugojimo bokštas) ar statybos etapo darbų pasiekimas. Prieš išmokėdama paramos lėšas Agentūra turi atlikti patikrą vietoje ir įsitikinti, kad projekto kiekybinis rezultatas pasiektas. Jei paramos lėšos buvo mokamos pagal tarpinius mokėjimus, Agentūra, išmokėdama galutinę paramos sumą, turi įsitikinti, kad tinkamų finansuoti išlaidų vertei, nustatyta pagal fiksuotąjį įkainį, apskaičiuota paramos suma nebūtų viršyta. Išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo

dokumentų pateikti nereikia (šis punktas taikomas nuo 2021 metų gegužės 3 d. iki 2021 m. spalio 29 d. pateiktoms paramos paraiškoms).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-183](#), 2023-03-27, paskelbta TAR 2023-03-27, i. k. 2023-05353

67. Paramos gavėjui taikomas paramos lėšų išmokėjimo būdas (-ai) nustatomas (-i) paramos sutartyje. Į vieną mokėjimo prašymą negali būti įtrauktos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomi abu šių Taisyklių 64 punkte nurodyti išlaidų apmokėjimo būdai.

68. Paramos gavėjas gali pateikti:

68.1. iki 10 mokėjimo prašymų, įskaitant atvejus, kai projekte numatyta įgyvendinti naujų pastatų ir (arba) statinių statybą arba esamų rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbus;

68.2. iki 10 mokėjimo prašymų, kai pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas (visa įranga, visi įrengimai ir visos transporto priemonės) bus įsigyjamas finansinės nuomos (lizingo) būdu.

TAR pastaba. 68 punktas taikomas ir paramos paraiškoms, kurios pateiktos iki 2023 m. kovo 27 d. įsakymo Nr. 3D-183 įsigaliojimo (2023-03-28)

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-183](#), 2023-03-27, paskelbta TAR 2023-03-27, i. k. 2023-05353

69. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas ir išlaidas, kurios apmokamos pagal fiksuotuosius įkainius, ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

70. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XV SKYRIUS SANKCIJOS

71. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

72. Jeigu Agentūra paramos paraiškos, pateiktos pagal Taisyklių 9.2 papunktį, administravimo proceso metu nustato, kad iš paskolos lėšų atliktos investicijos neatitinka šių Taisyklių reikalavimų, paskolos gavėjas turi grąžinti skirtumą, susidariusį tarp pradinės BSE suminės vertės, nustatytos paramos paraiškos vertinimo metu, ir faktinės BSE suminės vertės, apskaičiuotos nuo tinkamai įsigytų investicijų vertės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

73. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje.

74. Pagal priemonės veiklos sritį vienkartinis dalies paramos susigrąžinimas taikomas ir tuo atveju, kai nuo paramos sutarties pasirašymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nustatoma, kad pripažintas žemės ūkio kooperatyvas neišlaikė pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statuso. Sankcijų dydis sudaro 20 proc. nuo išmokėtos paramos sumos.

75. Pagal priemonės veiklos sritį visos paramos susigrąžinimas taip pat taikomas ir tais atvejais, kai:

75.1. nuo paramos paraiškos pateikimo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo pabaigos, kai paraiška pateikta pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, nustatoma, kad paramos gavėjo paraiškoje nurodytas valdos ekonominis dydis, išreiškiamas produkcijos standartine verte, yra ne didesnis kaip 8 000 Eur (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

75.2. nuo paramos paraiškos pateikimo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo pabaigos, kai paraiška pateikta pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, nustatoma, kad paramos gavėjo pajamos iš žemės ūkio veiklos kasmet sudaro mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

XVI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

76. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

77. Pasikeitus šioms Taisyklėms nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

78. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Priedų pakeitimai:

Paraiška 1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

Paraiška 2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

Paraiška 3 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-248](#), 2021-04-19, paskelbta TAR 2021-04-19, i. k. 2021-08035

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. vasario 4 d. įsakymo Nr. 3D-83 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-183](#), 2023-03-27, paskelbta TAR 2023-03-27, i. k. 2023-05353

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. vasario 4 d. įsakymo Nr. 3D-83 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo